

Tłumaczenie przysięgłe z języka angielskiego

[logo] Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych

Prof. Werner Ulrich
Katedra Ekologii i Biogeografii
Uniwersytet Mikołaja Kopernika
Lwowska 1
87-100 Toruń
Polska

Toruń, 31.01.2024 r.

Tel.: 0048 - 56 - 611 4469
e-mail: ulrichw@umk.pl
internet: www.wbios.umk.pl

**Ocena całokształtu dorobku naukowego w postępowaniu
habilitacyjnym dr Dominika Marchowskiego**

Uwagi wstępne

Od 2018 roku dr Dominik Marchowski zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Stacji Ornitologicznej Muzeum i Instytutu Zoologii PAN. W 2002 roku otrzymał on tytuł magistra na Uniwersytecie Szczecińskim na podstawie pracy pt. *Dynamika liczebności ptaków wodno- błotnych zbiorników wódpościekowych Zakładów Chemicznych „Police ” w latach 1990-2000*. Natomiast w 2017 roku, broniąc rozprawę zatytułowaną *“Czynniki warunkujące sposób i miejsce żerowania ptaków wodnych w okresie zimowania w estuarium Odry (pn.-zach. Polska) ”* uzyskał stopień doktora. Promotorem pracy był dr hab. Dariusz Wysocki. Z formalnego punktu widzenia przedstawiony do oceny wniosek jest prawidłowy i zawiera wszystkie niezbędne elementy, o których mowa w art. 220 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W latach 2002-2014 dr Marchowski zaprzestał działalności naukowej, aby zaangażować się w aktywność popularyzatorską oraz prace pomorskich towarzystw ornitologicznych. W tym czasie organizował on akcje liczenia ptaków oraz spotkania ornitologiczne. Jest to, moim zdaniem, ważny aspekt w ocenie całości dorobku dr Marchowskiego. Niestety, nie został on właściwie rozwinięty w przedstawionym do oceny osiągnięciu.

Od 2015 roku dr Marchowski opublikował 22 artykuły w międzynarodowych czasopismach naukowych indeksowanych w bazie Scopus (dostęp: 28.01.2024). Ponadto, baza Google Scholar wykazuje 37 kolejnych, nieindeksowanych, publikacji. Zgodnie z portalem Scopus, prace dr Marchowskiego cytowane były łącznie 95 razy (bez samocytowań; dostęp: 28.01.2024), zaś indeks

Hirscha osiągnął wartość 9. Nie jest to wynik wybitny, nawet biorąc pod uwagę relatywnie krótki staż pracy naukowej Habilitanta (tj. od 2015 r.). Jednakże, liczba cytowań prac dr Marchowskiego stale rośnie i w tym roku może przekroczyć 200. Co najmniej sześć z w/w publikacji można powiązać z rozprawą doktorską, natomiast 16 z nich zostało opublikowane po roku 2018 i jest bezpośrednio związane z ocenianym tutaj wnioskiem. W 14 publikacjach indeksowanych przez Scopus dr Marchowski był pierwszym autorem, co jest warte podkreślenia ze względu na relatywnie krótki staż pracy naukowej Habilitanta. Spośród tych prac, największe oddziaływanie na środowisko naukowe mają publikacje, których habilitant był pierwszym autorem, a mianowicie *Drones, automatic counting tools, and artificial neural networks in wildlife population censusing* (Ecology and Evolution 2021, 13 cytowań) oraz *Ducks change wintering patterns due to changing climate in the important wintering waters of the Odra river Estuary* (PeerJ 2018, 18 cytowań). Ostatnią pozycję można powiązać z rozprawą doktorską. Biorąc pod uwagę liczący 10 lat staż pracy naukowej (w tym przewód doktorski) Habilitanta, przedstawiony do oceny dorobek ilościowo jest zadowalający. Jednakże, jego odbiór (mierzony liczbą cytowań) w kraju i za granicą jest stosunkowo niski jak na dokonanie habilitacyjne z zakresu szeroko rozumianej ekologii.

Wyniki swoich badań, dr Marchowski publikuje w specjalistycznych czasopismach ornitologicznych oraz ekologicznych niskiej i średniej rangi. Większość prac ma charakter opisowy i faunistyczny. W dorobku Habilitanta brak jest prac nawiązujących do problemów badawczych wykraczających poza ornitologię, co wydaje się negatywnym aspektem ocenianej tutaj aplikacji. Niemniej jednak ilościowo dotychczasowa działalność naukowa dra Marchowskiego mieści się w obowiązujących standardach i spełnia wymogi określone w art. 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Dokonując oceny dorobku dr Marchowskiego porównałem poziom cytowalności jego prac baz z Scopus (128 z autocytoowaniami) oraz Google Scholar (460). Drugi z wymienionych portali uwzględnia wszystkie wzmianki prac danego badacza w sieci. Odpowiedni iloraz uzyskanych wyników informuje o zasięgu społecznym badacza. Obecny iloraz wynoszący 3,59 oznacza, że dr Marchowski cieszy się dużym zasięgiem w mediach nienaukowych i popularnych, co wskazuje, że jego twórczość posiada uznanie poza światem naukowym. Co najważniejsze, dr Marchowski jest autorem trzech pozycji faunistycznych: *Atlas Ptaków*, *Polskie Ptaki* oraz *Jaki to Ptak: Atlas dla Dzieci*. Choć habilitacja jest stopniem ściśle naukowym, ten aspekt jest mocną stroną ocenianej aplikacji.

Przyznaję, że nie kontaktowałem się z władzami Instytutu w celu uzyskania dodatkowych informacji na temat Habilitanta. Niniejsza ocena została przygotowana na podstawie przedstawionych mi dokumentów aplikacji habilitacyjnej oraz w oparciu o powszechnie dostępne bazy danych.

Publikacje związane z postępowaniem

Dr Marchowski jest ornitologiem posiadającym szerokie doświadczenie faunistyczne, które wydaje się determinować jego główne zainteresowania badawcze i publikacyjne. Na jego główne osiągnięcie

2000 roku (Ryc. 2), kiedy to zaczęły być widoczne skutki zmian klimatycznych. Ponadto zarejestrowane przez autorów tendencje zmian liczebności populacji wydają się być specyficzne dla regionu, gdyż są odmienne w porównaniu z krajami Europy Zachodniej, Środkowej i Północnej. Wskazuje to na kluczowość zmian w użytkowaniu gruntów oraz dostępności żywności dla rozpatrywanej sprawy, a nie zaś zmian klimatycznych. Obydwa te czynniki nie zostały przeanalizowane przez autorów. Po lekturze omawianego tu artykułu odniosłem wrażenie, że zmiany klimatyczne służyły jedynie jako modne hasło, mające na celu przyciągnięcie uwagi czytelników.

Piąty artykuł stanowiący osiągnięcie ma w dużej mierze charakter opisowy. Dotyczy on dużych skupisk ogorka i przedstawia dane zliczeniowe z trzech okresów badań wraz z obszernymi spekulacjami co do potencjalnych przyczyn tych zjawisk. Nie przedstawiono głębszych analiz przyczynowych.

Podsumowując, moim zdaniem, omówione powyżej pięć artykułów nie tworzy spójnego cyklu publikacyjnego w rozumieniu art. 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Ponadto, z naukowego punktu widzenia prace te pozostają w dużej mierze na etapie opisowym i faunistycznym.

Oceniana aplikacja zawiera również opis drugiego osiągnięcia naukowego dra Marchowskiego o nieco enigmatycznym tytule „*Nowe technologie w poprawie jakości badań ekologicznych*”. W istocie cykl ten podejmuje tematykę wykorzystania dronów i automatycznego liczenia ptaków. Techniki te są już szeroko wykorzystywane w badaniach ekologicznych. Z omawianym tutaj osiągnięciem związanych jest pięć publikacji. W pracy Marchowski (2021) przeanalizowana została skuteczność wykorzystania dronów do automatycznego zliczania i identyfikacji gatunków ptaków. Omówione zostały zalety i wady takiego podejścia. Potencjał wykorzystania podejścia opartego na sztucznej inteligencji został przeanalizowany w wieloautorskim artykule Weinstein i in. (2022), którego współautorem jest dr Marchowski. Wkładu Habilitanta w tę publikację nie był dla mnie jasny. Pozostałe prace stanowiące opisowy cykl mają charakter faunistyczny i opisowy i dotyczą wykorzystania dronów do liczenia osobników łabędzia krzykliwego i rybitwy czarnej. Z tego powodu, trudno jest uznać ten drugi pakiet artykułów za osiągnięcie, ponieważ dr Marchowski jedynie stosuje istniejące już techniki monitorowania ptaków. Należy uznać je za przynależące do narzędzi badawczych.

Inna aktywność naukowa

Oprócz omówionych powyżej publikacji dr Marchowski opublikował szereg prac ornitologicznych w czasopiśmie międzynarodowym, a także większą liczbę artykułów w czasopiśmie o zasięgu regionalnym. Należy stwierdzić, że, jego aktywność wydawnicza jest duża i stale rośnie. Jest to pozytywny aspekt ocenianej tutaj aplikacji. Niestety zakres tematyczny tych prac jest bardzo ograniczony. Prawie wszystkie wspomniane tutaj artykuły dotyczą liczenia ptaków i trendów populacyjnych. Brak jest prac dotyczących szerszego kontekstu ekologicznego.

Dr Marchowski aktywnie uczestniczył i organizował szereg konferencji i spotkań regionalnych - większość z nich w Polsce i krajach sąsiadujących. Współpracuje z międzynarodowym środowiskiem naukowym i uczestniczy w bieżących badaniach. We wniosku znalazły się informacje o odbyciu przez

niego szeregu krótkotrwałych wizyt i szkoleń w zagranicznych instytutach naukowych. Dotyczą one aspektów metodologicznych oraz akcji liczenia ptaków. Wizyty te nie mogą zastąpić standardowego na tym etapie kariery zewnętrznego stażu naukowego.

We wniosku wskazano również szereg projektów naukowych. Dr Marchowski uczestniczy lub uczestniczył w tych projektach jako koordynator regionalny. Z posiadanych informacji wynika, że jak do tej pory nie uzyskał on żadnego zewnętrznego finansowania od polskich ani międzynarodowych agencji grantowych. Jest to słaby punkt niniejszej aplikacji.

Zestaw narzędzi badawczych stosowanych przez dr Marchowskiego obejmuje klasyczne metody terenowe i laboratoryjne stosowane w ornitologii oraz nowoczesne podejście oparte na dronach i uczeniu maszynowym. Techniki analityczne obejmują standardowe wieloczynnikowe metody statystyczne i wizualizacyjne. Konkludując, jest to odpowiedni i nie budzący zastrzeżeń zestaw narzędzi.

Ocena dorobku dydaktycznego i innego rodzaju

Dr Marchowski jest pracownikiem instytutu Polskiej Akademii Nauk. Z tego względu nie ma codziennego kontaktu ze studentami i nie prowadzi regularnie zajęć dydaktycznych. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, do tej pory Habilitant dokonał recenzji jednej rozprawy doktorskiej. Poza tym brak jest jakichkolwiek danych na temat dydaktyki uniwersyteckiej i prowadzenia prac promotorskich. Jest to słaby punkt wniosku. Habilitacja obejmuje *venia legendi*, dlatego oczekiwałem, że habilitant na tym etapie kariery naukowej będzie doświadczeniem dydaktycznym i kontaktem ze studentami. Z drugiej strony, dr Marchowski ma duże doświadczenie w popularyzacji obserwacji ptaków oraz ochrony przyrody. Przeprowadził liczne warsztaty eksperckie i popularyzatorskie z tego zakresu oraz opublikował szereg popularnonaukowych prac na temat ptaków. Wykazuje się również dużą aktywnością w zakresie ochrony ptaków na arenie krajowej i międzynarodowej.

Wniosek końcowy

Moja ostateczna ocena wyważyć musi działalność naukową, organizacyjną i dydaktyczną dra Marchowskiego, ze szczególnym uwzględnieniem tej pierwszej. Niewątpliwie dr Marchowski jest ekspertem w dziedzinie faunistyki, behawioru i ekologii populacyjnej ptaków. Artykuły stanowiące osiągnięcie habilitacyjne opublikowane były w specjalistycznych czasopismach o zasięgu międzynarodowych co najwyżej średniej rangi. Trudno jednak nazwać je cyklem tematycznym, który powstał w ramach z góry określonego projektu badawczego. Dr Marchowski jak do tej pory nie uzyskał grantów na prowadzenie własnych działań badawczych. Habilitant współpracuje z zagranicznymi instytucjami naukowymi, ale jak do tej pory nie odbył dłuższego zewnętrznego stażu badawczego. Dr Marchowski wykazuje natomiast dużą aktywność w organizacjach naukowych i administracji, a także w ramach działalności popularyzatorskiej.

Odniosłem wrażenie, że oceniany wniosek został złożony przedwcześnie. Główne osiągnięcie naukowe dra Marchowskiego pod względem merytorycznym odstaje od standardów wytyczonych dla przewodów habilitacyjnych. W mojej ocenie wniosek dra Dominika Marchowskiego nie spełnia przesłanek ustawowych stawianych rozprawom habilitacyjnym, o których mowa w art. 219 i 220 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Z tego względu, nie popieram jego wniosku o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki biologiczne.

Toruń, 31.01.2024

Werner Ulrich

Niniejszym potwierdzam zgodność powyższego tłumaczenia z przedłożonym mi dokumentem w języku angielskim.

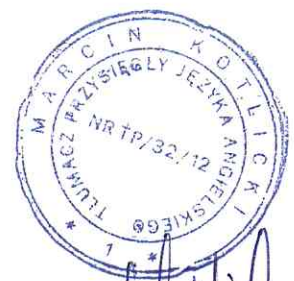
Poznań, dnia 1 marca 2024 r.

Tłumacz przysięgły języka angielskiego Marcin Kotlicki

Nr TP/32/12

ul. Rataje 162/13, 61-168 Poznań

nr rep 251/2024

Ulrich